

PROJE FİNANSMANI PANELİ

Değerli panelistler kıymetli meslektaşlarım ve saygıdeğer konuklar hepiniz hoş geldiniz. Hepimizin bildiği gibi İstanbul Barosunun Bankacılık ve Finans Kurumları Komisyonu kurulduğu günden beri gündemine konusu ile ilgili önemli konuları alarak çalışmalarına devam etmektedir. Bu anlamda bu günkü panelimizin konusu da yine önemli ve güncel bir konu, proje finansmanı.

Şüphe yok ki yönetimler, icraatlarını en hızlı ve en etkili şekilde yapmak ve gösterebilmek isterler. Apartman yönetiminden tutun da , şirket yönetimine kadar bu kural her birimde ve her yönetim biçiminde geçerlidir. Yaptırımlar koymak ve bunları uygulamak yönetim gücünün sevilmeyen yüzü ise, hizmet götürmek ve sorun çözmek de yönetimlerin yönetilenler tarafından takdir edilmesini, kabul edilmesini sağlayan yüzüdür.

Bu kuralın ülke yönetiminde de değişmediği malumunuzdur. Ülke yönetimleri de, en küçük idari birimine kadar yurttaşlara hizmet götürme iddiasındadırlar. Ancak siyasi iradenin, hızla artan nüfus ve sınırlı kaynaklarla yurttaşlara eşit koşullarda, kolay ulaşılabilir hizmet götürmesi o kadar da kolay değildir. Siyasi iradenin önündeki en büyük engel, yatırım maliyetleridir.

Hizmetin hızla ve etkin bir şekilde sağlanabilmesi için gereken Devlet yatırımlarının, hızla artan nüfusun ihtiyaçlarına yetişememesi nedeniyle enerji, iletişim, ulaşım gibi alanların özel sektöre açılması yatırım maliyetini düşürmek açısından ilk yollardan biri olarak denenmiştir. Ancak devlet yatırımlarında da, kamu-özel ortaklıklarının geliştirdiği projelerde de, sadece özel girişimcilere ait projelerde de ilk koşul finansman sağlanabilmesidir. Diğer bir koşul ise, girişimcinin projeye başladıktan sonraki mali durumunun başlamadan önceki mali durumundan daha iyi olacağını bilmesidir. Bir diğer deyişle, hiçbir girişimci en baştan pişman olacağını bildiği bir yatırımı başlatmak istemez.

Yeni bir proje başlatan girişimciler, risklerini proje ile sınırlı tutmak istediklerinden, finans dünyasının bu talebe cevabı gecikmemiştir.

Bir projeye başlayan yatırımcının, proje için bulduğu kredinin geri ödenmesinde bütün malvarlığını riske etmeden projeyi devam ettirebilmesi proje finansmanını cazip kılmaktadır. Kredi kuruluşları projenin yaratacağı kaynağı önceden hesaplayarak projenin verimli olup olmayacağına karar vermekte, kredi koşullarını, teminat yapısını buna göre belirlemektedirler.

Proje finansmanı tekniği, dünyada ağırlıklı olarak yol, köprü, santral, su, kanalizasyon sistemleri, havalimanı, liman, arıtma tesisi, okul, yurt, hapisane, huzurevi inşaatı, petrol, doğalgaz, madencilik, iletişim, ulaşım ve kamu hizmetleri alanlarında uygulanmaktadır.

Proje finansmanı büyük yatırım projelerinde kullanılan bir finansman şekli olarak

Ülkemizden nce Avrupa lkelerinde ve Amerika BirleŖik Devletleri'nde uygulanmaya baŖlamıŖ, Latin Amerika lkeleri, Uzak Doęu ve Ortadoęu'da da yaygınlaŖmıŖtır. Bu finansman Ŗekli, lkemizde nispeten yeni kullanılmaya baŖlayan bir enstrümandır.

Türkiye'de 1990'dan sonra baŖlayan **Yap İŖlet Devret ve İŖletme Hakkı**

Devri kapsamındaki yatırım projeleriyle uygulanmaya baŖlayan proje finansmanının uygulama alanı, zelleŖtirmeler, büyük yatırım projelerinin devlet tekeliinden çıkarılması, mevzuatın bu enstrümanın gereklilikleri ile uyumlu hale getirilmesi ve ekonominin rahatlaması sayesinde oldukça geniŖlemiŖtir. Ülkemizde de ulaŖım, enerji, sağlık, telekomünikasyon, petrokimya, madencilik, emlak, yiyecek, otomotiv, demir-elik, imento, araç kiralama sektörlerinde, alıŖ veriŖ merkezleri, liman, havalimanı, otoyol, enerji santralleri, arıtma tesisleri inŖaatı ve iŖletmesi alanlarında proje finansmanı tekniği ile çok sayıda proje tamamlanmıŖtır.

İstanbul Barosu olarak, Bankacılık ve Finansal Kurumlar Komisyonu'nun önemli görerek dikkat çektiği bu konu ile ilgili bir panel düzenlenmesinin meslektaŖlarımıza ve hukuk dünyasına yadsınamaz katkıları olacağına ve farkındalık yaratacağına inanıyoruz. Bu nedenle bu alıŖmada emeği olan komisyon baŖkanımız ile komisyonumuzun değerli üyelerine teŖekkr ediyor panelin baŖarılı geçeceğine olan inancımı tekrar ifade ediyor panelistlere de katkıları için teŖekkr ediyorum.

Av.Muammer AYDIN
İstanbul Barosu BaŖkanı